

ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՈՐԵԱՅ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, ԱՐՈՒԵՍՏԳԻՏԱԿԱՆ

Որ հրատարակուի ամեն ամսույ սկիզբը:
Բաժանորդացիքն է կամ թիվ վճարելի՝ Տարեկան 8 ֆր.
— 4 րբ.: — Վեցամսեայ՝ 5 ֆր. — 2 րբ. 50 կոպ.:
Մեկ թիւ, առանձին կը վճարուի 1 ֆր. — 50 կոպ.:

Խմբագրութեան կենդրոնացայն է՝ Վիեննա, Միտ-
թայնեան Միաբանութեան Մարչ վանքը:
Ծախքու ծախքն խմբագրութեան վրայ է:
Ժամուցմունքն առանձին ակադրութեան է:

ԲՈՎԱՆԳՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ
ԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ — Հետազոտութիւն Նախնեաց
նամբորդելի վրայ:
ԳՐԱԿԱՆ — Ուստանայոց Գրականութիւնը, Գ. Ռու-
սանայոց գրական լեզուն: — Ազգային րոտա-
րակութիւնը 1887 տարւոյ:

ԵՐՈՒԵՍՏԳԻՏԱԿԱՆ
ՎԱՏԻԿԱՆԱՆԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆԱՆԻՄ, (Պատկերա-
բարդ):
ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ — Մոմագործութիւն:

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ
ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՆՈՐԱՎՈՂ — Գաւառիկա:
ՈՍԵՆԻՆՈՍԷ
ՆՈՐԱՎՈՒՐ — ՏՅՏԵՍԱԿԱՆ — ՄԱՆՐԱՎՈՒՐ
— ԺԱՍՏՈՒ. ՅՈՎՆԱՆՆԱՆ ԷՓ. ՍՊԱՐՈՒԱՆԱՆ — ԴԱՄ-
ԱՆԱԿԱՆ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՅՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՎՐԱՅ

2.

(Ըրոնաւորութիւն)

Ինչպէս թէ ոմանք զարմանան (վերը նախ-
ընթաց Թուրքի, էջ 7, և վերջ Ա. յօդուածի, թէ
Երեւան նաեւ Բ. եւ Գ. յօդուածի մէջ) յառա-
գիւրած բառերուն վրայ: Ուստի իրեն աւելի լու-
սաւորելու համար՝ կը գնեմք տեղեկութիւնս:

Գիտե՛ք թէ յիշեալ բառերէն ոմանք մի կամ
երկու անգամ կը հանդիպին նաեւ առաջին թարգմա-
նաց զրուիւթեան մէջ. բայց իրականաց կամեմքն կը
համարենք վաւերականութիւնը, (բուն անոնց զրչն
կամ ըլլալը): Անոր համար չվարանցանք չեղածի տեղ
գնե՛ք Ի գործնականին, իրր ստորջ զուշակեալ օրինա-
կոցաց անհաստատութիւնն եւ անձնութիւնը, Օրի-
նակ աւանդ վերջիլեաներէն՝ Պարտիսիւն, բայց, որչ
սուր Գրոց մէջ Գ անգամ Գայն գտնուիլը, — ուր իբր
900 անգամ առիթ կ'ըզն եւ գործածութեան եւ չէ բնա-
գործածուած, — շատ տարիներ է վեր տարբերակ հե-
տաբարբակ երեւոյթ մի կը մեզն: Այս միակ գործա-
ծութիւնն Երայ քոց հետեւեալ հաստատել մէջ է ըստ

Ջօհրպեան տպագրութեան. (վ ինտ. 1805.) «Ո՞վ է
ոստիւն իմ, որ զարտիսիւնս ինձ. զհարկ կարկեցայց»,
(Գլ. Ժ. Գ. 19.) Հարկ եղաւ հետագայէ, եւ ահա առ-
թիկ արդիւնքն որ ունեցանք: Քսենոփոր (18 ձեռագիր
եւ 5 տպագրեալ) օրինակաց մէջն՝ միայն երեքն, այն
է՝ երկու վ ինտ. տպգր. 1805 եւ 1860, եւ մի երեք
ձեռագրաց մին միայն ունին յիշեալ յաւելածը. ուր
որ մնացեալ (3 տպագիր եւ 17 ձեռագիր) օրինակաց մէջ
չկայ ամենեւին, այլ 18ին մէջ հաստատուած կը յա-
ղացուի «Ո՞վ է ոստիւն իմ. զհարկ կարկեցայց». — իսկ
երկու օրինակց, այն է Ոստիւնեան եւ անոր հետեւե-
ղութեանք կ'ուստ պարտեան տպագրութիւնը, կ'ընեն ըստ
յատեանակամքն «Ո՞վ է ոստիւն իմ, Եւրոպ. զհարկ կա-
րկեցայց»:

Իր մայ ուրեմն «Որ զարտիսիւնս ինձ, ման՝
հայ օրինակացի կամայական յաւելեալ կարկեմք: — Ոչն
պայցուցեալ իրականութիւնն այնու եւս աւելի կը հա-
տատուի որ ոչ երբեքայեան բնագործն եւ ոչ ուրիշ որ եւ
է թարգմանութեանց մէջ հետքը կ'երեւայ նոյն անհա-
րազատ յաւելածոյն:

Ի վերջոյ այս եւս կը յաւելուին: Ուրեմն մեր
խոսքն այսուով բաւերու ընտիր կամ խոստան ըլլալուն
վրայ չէ, որ այս գրութեանն եղապատկէն բարդութիւն
ինչպէր է, այլ միայն՝ դաս մի բառեց այս կամ այն մա-
տենագրաց մէջ գտնուելուն եւ չգտնուելուն վրայ, —
անոր համար թէ եւ յառաջ բերուած բառերէն մին կամ
միւսն արդեամբք իսկ գտնուի առաջին թարգմանաց
զրուիւթեանց մէջ, ասկայն եւ այնպէս մեր պայցուցու-
թեան զրուիւթիւնը չի նուազիր: Վասն զի միշտ կը մնան
շատ մի գործածական բառք, զոր առաջինը յամեն իսկ
առիթ ունեցալով՝ չեն Ի կիր արկած, եւ յարդրք Ի
կիրառութիւն մուծած են անխաբ: Այս է ինչորդին
էութիւնն, եւ յայս կը յենու մեր պայցուցութիւնը:

3.

Տեսնենք արդ թէ ժողովրդական կամ դաւ-
առական բարբառաց հետքերը կը գտնուին Ի Գրո
հին մատենագրաց:

Անցորակի յիշատակած ենք թէ նաեւ Ի Ե.
գարու կու եւ պէտք էր գտնուիլ՝ նոյն իսկ մեր
զրականութեան արորոցին չընեալով ժողովրդական
բարբառ, որ ինչպէս գիտեցիք՝ չէր կրնար մեծ
տարբերութիւն ունենալ զբարբառն: Արդ այս բար-
բառն՝ այնպէս ինչպէս կը գործածէր ժողովուրդն՝
ոչ երբեք Ի հրապարակ ելած եւ առանձին ինքնա-
կաց զրուիւթեան, կամ թէ մինչեւ առ մեզ հասած

Ջօհրպեայ որ նշանուր է Ի հաստատութեան
մասին, եւ այս տեղ իբր օրինակաց տարբերութիւն՝ նշան-
կած է միայն Ոստիւն ինտ. յիշատակելով ամենեւին այլ
տարբերութիւն, հարկ է բնալ թէ ձեռագրաց այս համարն
աչեմք փախեր է:

